

Передмова

Пропоноване видання розраховане на всіх, хто починає вивчати італійську мову. Його можна використовувати як самовчитель або як підручник на курсах та уроках італійської мови. Окрім того, посібник стане в пригоді навіть тим, кому необхідно повторити основи лексичної та граматичної структури італійської мови.

Видання містить 28 уроків. Працюючи над одним уроком щодня, ви зможете опанувати курс за чотири тижні. Матеріал, звичайно, можна розтягнути на довший період, опрацьовуючи один урок протягом двох днів. Найважливіше — приділяти навчанню певний час щодня. Саме наполегливість і систематичність занять допоможуть вам ефективно засвоїти пропонований курс.

Кожен з двадцяти восьми уроків поділений на чотири частини.

Частина перша: ДІАЛОГ

Діалоги написано природною, живою мовою, начитано на касету і компакт-диск. На касеті (диску) начитано також способи відмінювання дієслів, особливо у тих випадках, коли зміна наголосу може призвести до плутанини у процесі вивчення. Усі діалоги перекладено українською мовою. Зверніть увагу, що переклад мав на меті детально продублювати структуру італійських речень і зворотів, щоб полегшити процес розуміння принципів їх сполучуваності. Водночас слід пам'ятати: через те, що в українській мові кальковані вислови не мають сенсу, їх перефразовано для природнішого звучання.

Частина друга: ГРАМАТИКА

У цій частині пояснюються нові граматичні моменти, які вводяться у діалозі кожного уроку, а також ширше пояснюється попередній матеріал. У таких випадках подаються посилання на урок, в якому вводиться та чи інша граматична тема.

Частина третя: ВПРАВИ

У кожному уроці є п'ять-шість різномірних вправ, які закріплюють і перевіряють ступінь мовної компетентності. Відповіді до вправ подано наприкінці книжки.

Частина четверта: СЛОВНИК

Нові слова і звороти, що з'являються в діалозі чи у другій і третій частинах, подані в алфавітному порядку з українським перекладом в кінці кожного уроку. Крім того, додаються групи слів, тематично пов'язані з діалогом.

Кожен урок доцільно поділити на кілька етапів:

1. *Прослуховування діалогу без тексту.* Спробуйте вслухатися в італійську вимову та інтонацію, щоб уникнути помилок. Слухаючи діалог, намагайтесь визначити, хто говорить і де знаходиться.
2. *Прослуховування діалогу з одночасним слідкуванням за італійським текстом.* Слухаючи, намагайтесь подумки читати діалог, встигаючи за мовцями. Спробуйте зрозуміти, про що йдеться в діалозі.
3. *Ознайомлення з українським перекладом і чергове прослуховування діалогу* — цього разу з повним розумінням. Слухаючи касету/диск, слідкуйте за текстом. Перевірте значення невідомих слів у частині СЛОВНИК.
4. *Читання діалогу за касетою.* Це потрібно зробити кілька разів. Читайте по черзі всі ролі — Михайла, Франчески, Клаудії і т.ін. Багаторазове повторювання діалогу вголос, разом з касетою і без неї, допоможе опанувати правильну вимову і краще запам'ятати нові слова.
5. *Ознайомлення з матеріалом у частині ГРАМАТИКА та опанування матеріалу для запам'ятовування,* наприклад, займенників, відмінювання дієслова “essere” тощо. Знайдіть в діалозі приклади граматичного матеріалу уроку.
6. *Опрацювання зворотів, поданих в частині ГРАМАТИКА.* Знайдіть ці звороти в діалозі, проте не завжди вони там усі є. Звороти вивчіть напам'ять.
7. *Виконання вправ.* Виконайте вправи письмово і перевірте їх за допомогою ключів в кінці книжки.

Вважається, що учні поділяються на самоуків і неуків. Іншими словами, якщо ми самі чогось не захочемо навчитися, ніхто нас цього не навчить. Сподіваємося, що цей самовчитель допоможе вам самостійно опанувати основи граматики італійської мови і її базовий словник. Плекаємо надію, що він також стане корисним вступом до вивчення цієї чудової співучої мови, до пізнання цікавої культури і народу.

Зміст

Передмова **III**

Урок 1: Benvenuto in Italia • Ласкаво просимо до Італії **2**

ГРАМАТИКА: • Іменники і прикметники (I) • Неправильне дієслово essere (бути) • Питальне речення • Заперечення • Неозначений артикль

Урок 2: In camera • У кімнаті **12**

ГРАМАТИКА: • Дієслово avere • Конструкція c'è, ci sono • Іменники і прикметники (II) • Означений артикль • Основні числівники

Урок 3: All'Università per Stranieri • В університеті для іноземців **22**

ГРАМАТИКА: • Відмінювання іменників з закінченням на -co, -go, -io • Особливості утворення жіночого роду • Вживання і відмінювання артиклів • Дієслово andare

Урок 4: In segreteria • У секретаріаті **32**

ГРАМАТИКА: • Відмінювання дієслів I дієвідміни -are • Відмінювання зворотних дієслів • Питальний займенник quale і вказівний займенник questo • Відмінювання дієслова fare • Професії • Числівники від 21 до 100 • Літери

Урок 5: Dal tabaccaio • У магазині тютюнових виробів **42**

ГРАМАТИКА: • Вислови з дієсловом avere • Дієслова andare і essere з прийменниками • Вказівний займенник quello • Відмінювання дієслів I дієвідміни з закінченням на -care, -gare • Числівники від 101

Урок 6: Prendiamo un caffè • Вип'ємо кави **50**

ГРАМАТИКА: • Дієслово stare • Утворення присвійного відмінка з DI • Дієслова II і III дієвідміни • Сполучення прийменника A з артиклем

Урок 7: A tavola • За столом**60**

ГРАМАТИКА: • Tutti e due • Відмінювання дієслів dare, bere, venire • Дієслівні звороти • Сполучення прийменника DI з артиклем • Прийменник DI у функції “partitivo”

Урок 8: La famiglia di Francesca • Сім'я Франчески**68**

ГРАМАТИКА: • Вживання прийменника DA • Іменник gente • Дієслово giranere • Присвійні займенники (I) • Члени сім'ї • Займенник сі

Урок 9: Una lettera • Лист**80**

ГРАМАТИКА: • Вживання qualche • Вислови з дієсловом fare • Відмінювання дієслів uscire, leggere • Час • Модальні дієслова potere, volere, dovere • Che ora è? Che ore sono? Котра година? • Вирази ci vuole, ci vogliono • Стягнені прийменники

Урок 10: Un invito • Запрошення**90**

ГРАМАТИКА: • Вживання дієслів conoscere - sapere і dire - parlare • Окреслення часу • Прислівники molto, poco, tanto, troppo, parecchio • Безособова форма

Урок 11: Sto facendo il programma • Планую розклад**100**

ГРАМАТИКА: • Дні тижня • Позначення частотності • Модальні дієслова зі зворотними дієсловами • Неправильне відмінювання іменників • Герундій і конструкція stare facendo

Урок 12: Cercando un regalo • У пошуках подарунка**112**

ГРАМАТИКА: • Кольори • Іменники типу раіо • Множина іменників з закінченням -сіа, -гіа • Займенники в ролі прямого додатка (I) • Eccolo! • Займенники з дієсловом avere • Наголошені займенники

Урок 13: La spesa al supermercato • Покупки в супермаркеті 124

ГРАМАТИКА: • Ненаголошені займенники в ролі прямого додатка (II) • Займенник *ne* • Прийменник *di* • Дієприкметник минулого часу (*participio passato*)

Урок 14: Una telefonata • Телефонна розмова 134

ГРАМАТИКА: • *un sacco* • Інфінітивні речення з прийменниками • Присвійні займенники (II) • Майбутній час *Futuro Semplice* • Означення майбутнього часу • Вживання прийменників *per, fra (tra), con*

Урок 15: Alla festa di compleanno • На дні народження 146

ГРАМАТИКА: • Дієслово *riacere* • Прийменник *A* для давального відмінка • Ненаголошені і наголошені займенники в ролі непрямого додатка • Прикметник *bello*

Урок 16: Alla stazione • На вокзалі 156

ГРАМАТИКА: • Дієслова *partire, andare, venire, viaggiare, tornare* з прийменниками • Неправильні форми дієприкметника минулого часу (*Participio Passato*) • Чотири математичні дії • Утворення запитань • Утворення запитань за допомогою прийменників

Урок 17: L'appartamento di Luca • Квартира Люка 168

ГРАМАТИКА: • *La roba - le cose* • Окреслення місця • *Sopra, sotto, verso, su* з займенниками • Відмінювання дієслова *tenere* • Утворення ступенів порівняння прикметників (правильні форми) • Вживання прийменника *su*

Урок 18: Non ti ho visto da tanto tempo! • Я тебе давно не бачив! 180

ГРАМАТИКА: • Місяці • Пори року • Дати • Минулий доконаний час *Passato Prossimo* • Визначення часу, пов'язаного з минулим

Урок 19: La visita della città • Прогулянка містом 192

ГРАМАТИКА: • Tutto - ognuno (ciascuno) - ogni persona • Наказовий спосіб Imperativo (I) • Відмінювання деяких неправильних дієслів • Нетипові дієслова *farcela* і *andarsene*

Урок 20: Al ristorante con gli amici • З друзями в ресторани 204

ГРАМАТИКА: • Займенники в наказовому способі • Дієслово *scegliere* • Конструкція *stare per* + інфінітив

Урок 21: Dai nonni • У бабусі з дідусем

ГРАМАТИКА: • Іменники у зменшувальній, збільшувальній формі, з негативним забарвленням • Недоконаний час *Imperfetto* • *Mentre* і *durante* • Безособові дієслова *capitare*, *succedere*, *avvenire*

Урок 22: In ufficio da Francesca • В офісі у Франчески 226

ГРАМАТИКА: • Злиті займенники (*Pronomi Combinati*) • Заперечні речення з *nessuno*, *mai*, *niente*, *neppure*, *neanche* • Вживання прийменника *da*

Урок 23: In autostrada • На дорозі 236

ГРАМАТИКА: • Конструкція *far fare* • Займенники в ролі прямого додатка з минулим доконаним часом • Вживання минулого доконаного (*Passato Prossimo*) і недоконаного (*Imperfetto*) часу • Утворення прислівників • Ступені порівняння прислівників • Вирази на позначення швидкості і відстані

Урок 24: Facciamo un po' di sport • Трохи спорту 248

ГРАМАТИКА: • Види спорту • Нетипове дієслово *savarsela* • Погода • Вживання *perchè* і *persiò* • Неправильні форми ступенів порівняння прикметників

Урок 25: Sto male • Мені погано 260

ГРАМАТИКА: • Частина тіла • Почуття • Умовний спосіб Condizionale

Урок 26: Fare carriera o no? • Робити кар'єру чи ні? 270

ГРАМАТИКА: • Безособові дієслова • Безособові звороти з дієсловом essere • Вираження потреби в безособовій формі • Безособова форма і займенник si • Безособова форма зі зворотним дієсловом, si passivante

Урок 27: Un equivoco • Непорозуміння 278

ГРАМАТИКА: • Відчуття • Частки sì і ne • Відносні займенники

Урок 28: Prima di partire • Перед від'їздом 288

ГРАМАТИКА: • Частина світу • Утворення пасивного стану • Порядкові числівники • Основи утворення і вживання способу Congiuntivo

Ключі до вправ 302**Словник 318**

ОСНОВНІ ПРАВИЛА ІТАЛІЙСЬКОЇ ВИМОВИ І НАПИСАННЯ

ВИМОВА

Напи- сання	Опис вимови	Приклади
c і g	Приголосні c і g вимовляються перед a, o, u, а також перед дзвінками як українські [к] і [г]: Перед і та е вимовляються як [ш] і [дж]:	cane, casa, cosa, gatto, grazie, prego; ciao, cena, Cinquecento, gelato, buongiorno.
gl і gn	gl перед і та е вимовляється як [й]: gn як [нь]:	famiglia, signora.
h	h є завжди німим, тобто не вимовляється	hanno (мають) звучить так само, як anno (рік).
s	Приголосна s вимовляється в італійській мові по-іншому, ніж в українській, коли стоїть між двома голосними – як [з]: У решті випадків – як [с]:	scuola, studente. casa, rosa cassa
sc	Перед a, o, u читається як українське [ск]: Перед [і] та [е] - як [ш]:	scala, scusa scolaro. scena, sci
v	Вимовляється як тверде [в]:	vento
z	Цей приголосний вимовляється як українське [ц], чи радше [дз]:	zio, pizza

Milano ●

Venezia ●

● Firenze

● Siena

ITALIA

● Roma

● Napoli

CORSICA
(FRANCIA)

SARDEGNA

● Cagliari

Palermo ●

SICILIA

Prima unità: Benvenuto in Italia

- Michele:* Buongiorno, sono Mykhailo Savka. Sono studente e ...
- Francesca:* Ciao! Come ti chiami, scusa?
- Michele:* In italiano si dice Michele. Sono Michele Savka.
- Francesca:* Piacere. Mi chiamo Francesca Bossi. Sono la figlia della padrona di casa. Di dove sei? Sei tedesco?
- Michele:* No, sono ucraino, di Kiev. Ho una camera prenotata nella vostra casa. Sono a Siena per studiare l'italiano.
- Mamma:* Chi è? È Paolo finalmente?
- Francesca:* No, mamma, mi dispiace ma non è Paolo. È Michele, un ragazzo ucraino.
- Mamma:* Benvenuto a casa nostra Michele! Prego, entra pure! Io sono la signora Bossi.
- Michele:* Molto lieto.
- Mamma:* Sei stanco?
- Michele:* Sì, un po'. Dopo tante ore di viaggio...
- Mamma:* Vieni, ti faccio vedere la tua camera. È pronta.
- Michele:* Benissimo. Grazie signora.

Урок перший: Ласкаво просимо до Італії

Михайло приїхав до Сієни вивчати італійську мову в Університеті для іноземців

Михайло: Добрий день. Я Михайло Савка. Я студент ...

Франческа: Привіт! Перепрошую, як тебе звати?

Михайло: По-італійськи це буде Мікеле. Я Мікеле Савка.

Франческа: Дуже приємно. Мене звати Франческа Боссі. Я донька господині дому. Ти звідки? Ти німець?

Михайло: Ні, я українець, з Києва. У мене у вашому домі замовлена кімната. Я в Сієні, щоб вивчати італійську мову.

Мама: Хто це? Це нарешті Паоло?

Франческа: Ні, мамо. На жаль, це не Паоло. Це Мікеле, українець (*дослівно: український хлопець*).

Мама: Ласкаво просимо до нас, Мікеле! Прошу, заходь. Я синьйора Боссі.

Михайло: Дуже приємно.

Мама: Ти втомлений?

Михайло: Так, трохи. Після стількох годин в дорозі...

Мама: Ходімо, я покажу тобі твою кімнату. Вона готова.

Михайло: Чудово. Дякую, синьйоро.

ГРАМАТИКА

ВИСЛОВИ І ЗВОРОТИ

Scusa, Francesca. Вибач, Франческо.

Scusi, Signora (Signore). Вибачте, синьйоро / синьйоре.

МЕНІ ДУЖЕ ПРИЄМНО. МЕНЕ ЗВАТИ...

– Sono la signora Bossi.

– **Piacere**, mi chiamo Sandro.

– Sono la signora Bossi.

– Molto **lieto**, mi chiamo Sandro.

– Sono il signor Bossi.

– **Piacere**, mi chiamo Sandra.

– Sono il signor Bossi.

– Molto **lieta**, mi chiamo Sandra.

ВТОМЛЕНИЙ ХЛОПЕЦЬ, ВТОМЛЕНА ДІВЧИНА, АБО ІМЕННИКИ І ПРИКМЕТНИКИ (I)

В італійській мові існує лише два граматичні роди: чоловічий і жіночий.

Іменники чоловічого роду однини зазвичай мають закінчення **-o**, жіночого роду **-a**, а закінчення **-e** можуть мати іменники і чоловічого, і жіночого родів. За таким же ж принципом відмінюються і прикметники.

однина		
чоловічий рід	-o ragazzo хлопець	stanco втомлений
жіночий рід	-a ragazza дівчина	stanca втомлена
чол. або жін. рід	-e insegnante вчитель/ вчителька	giovane молодий/а

Так, деякі прикметники закінчуються на **-e**: **gentile** (люб'язний/а), **grande** (великий/а), **facile** (легкий/а), **difficile** (важкий/а), **interessante** (цікавий/а).

Я Є, ТИ Є, АБО НЕПРАВИЛЬНЕ ДІЄСЛОВО ESSERE (БУТИ)

Як і в українській, в італійській мові дієслова також відмінюються за особами. Особовий займенник часто опускається.

(Io) sono in viaggio.	Я (є) в дорозі.
(Tu) sei stanco?	Ти (є) втомлений?
(Lui, lei, Lei) è a Roma.	Він, вона, Він, Вона є в Римі.
(Noi) siamo di Firenze.	Ми (є) з Флоренції.
(Voi) siete in Italia.	Ви (є) в Італії.
(Loro) sono a Kiev.	Вони (є) у Києві.

Lei (завжди пишеться з великої літери) є ввічливою формою звертання і до чоловіка, і до жінки (Ви).

Mi chiamo Anna, e Lei? Мене звати Анна, а Вас?

ТИ ІТАЛІЄЦЬ? АБО ЯК УТВОРИТИ ЗАПИТАННЯ

Запитальні речення не потребують спеціальної будови чи запитальної частки “чи”. Від стверджувального речення вони відрізняються висхідною інтонацією наприкінці фрази.

Sei italiano? (Чи) ти італієць?

Lei è la signora Paoletti, vero? Ви синьйора Паолетті, чи не так?

НІ, Я НЕ ІТАЛІЄЦЬ, АБО ЗАПЕРЕЧНІ РЕЧЕННЯ

В італійській мові є два види заперечень. Коротка форма **no** виступає самостійно і заперечує ціле речення. А от форма **non** вживається перед дієсловом:

No, non sono stanca.

Ні, я не (є) втомлена.

Non sono italiano.

Я не (є) італієць.

È Paolo? No!

Це Паоло? Ні!

ЩО ТАКЕ АРТИКЛЬ?

Артикль не має самостійного значення, а вживається для означення іменника.

Неозначені артиклі

Коли вживаємо...

Неозначений артикль вживається біля іменника, який вперше згадується в розповіді, коли мовці не знайомі з контекстом, або коли цей предмет чи людина є одними з багатьох інших. Саме тому Франческа казала: È Michele, **un** ragazzo ucraino.

Як вживаємо...

В італійській мові існує кілька видів неозначеного артикля (як і означеного, але про це йтиметься наступного уроку), та вживати їх неважко. Правила є досить чіткими: вибір артикля залежить від букви, на яку починається наступне слово.

чоловічий рід

перед приголосними	un ragazzo polacco
перед голосними	un amico di Firenze
Перед s+приголосні (st, sp, sv, sc), ps, gn, або z, x, y	uno studente francese

жіночий рід

перед приголосними	una ragazza polacca
перед голосними	un' amica di Giovanna

УВАГА! Оскільки артикль залежить від того, на яку букву починається слово, яке йде після нього, то:

un'amica але una **m**ia amica
 uno studente але un **m**io studente

У множині неозначений артикль не вживається. Натомість може вживатися частковий артикль (partitivo), про який йдеться в Уроці 7.

Di dove sei? Sono di Kiev. Звідки ти? Я з Києва.

У цій фразі подається назва міста, область називати не треба.

ВПРАВИ

Підберіть національність і назву міста до імен:

Vladimir	tedesco	Parigi
John	francese	Varsavia
Hans	polacco	Mosca
Claude	ucraino	Kiev
Manuel	russo	Londra
Gianni	spagnolo	Berlino
Michal	italiano	Madrid
Ivan	inglese	Roma

2

Складіть речення про хлопців з вправи 1. Використайте фразу **Secondo me** (на мою думку).

1. Ivan è ucraino. Secondo me è di Kiev.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

А тепер напишіть, якої національності ці дівчата:

Mary, Tamara, Kasia, Oksana, Helga, Joséphine, Carmen, Francesca.

1. Oksana è ucraina.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

3

Знайдіть правильні пари до речень:

1. Sono il signor Baldi.	a. Sono a Siena.
2. Come ti chiami?	b. Ciao, Roberto.
3. Dove sei?	c. Piacere, io sono la signora Neri.
4. Buongiorno, Signora!	d. Mi chiamo Pietro.
5. Scusa, di dove sei?	e. Buongiorno, signor De Luca!
6. Ciao, Maria!	f. Sono di Leopoli.

1. – 2. – 3. – 4. – 5. – 6. –

Які з цих висловів можна зустріти в офіційній розмові, а які – в приватній?

Дайте відповіді на запитання у заперечній формі:

4

1. Siete a Siena per studiare l'italiano?
2. Paolo è pronto?
3. È stanca, Signora?
4. È un'amica di Giovanna?
5. Gregorio è americano?

Поставте дієслово essere в потрібну форму:

5

1. una mia amica di Firenze.
2. Noi i signori Petrenko.
3. Signore, Lei a casa adesso?
4. Loro Marco e Franco.
5. (Tu) stanco?
6. Lei, signora, di Napoli?
7. (Io) Claudia, e voi chi ?

Поставте потрібні неозначені артикли:

6

camera	amica
viaggio	ragazzo
casa	inglese
studente	signora

**Вставте подані слова на потрібне місце.
molto lieto, benvenuto, scusa, mi dispiace**

7

1., ma tu chi sei?
2. Mi chiamo Baldi., io sono il signor Verdi.
3., ma non è Maria.
4. in Italia!

СЛОВНИК

adesso зараз	(l') insegnante вчитель/ка
(l') americano/a американець/ /американка	interessante цікавий/а
americano/a американський/а	io я
arrivederci до побачення	(l') Italia Італія
benissimo дуже добре, прекрас- но, чудово	(l') italiano/a італієць / італійка
benvenuto/a ласкаво просимо	italiano/a італійський/а
Berlino Берлін	Kiev Київ
buonanotte на добраніч	l' означений артикль
buonasera добрий вечір	la означений артикль
buongiorno добрий день	lei вона
(la) camera кімната	Lei Ви, Він/Вона (ввічлива форма)
(la) casa будинок	Leopoli Львів
chi хто	Londra Лондон
ciao привіт	loro вони
come як, який/а	lui він
Di dove sei? Звідки ти?	ma але
dopo потім, після	Madrid Мадрид
e і	(la) mamma мама
Entra! (entrare) Заходь! (захо- дити)	mi chiamo (chiamarsi) мене звати (називатися)
Entra pure! Прошу, проходите!	mi dispiace мені шкода
facile легкий/а	molto дуже, багато
(la) figlia донька	Molto lieto/a. Мені дуже при- ємно.
finalmente нарешті, врешті	Mosca Москва
(il/la) francese француз / французька	no (non) ні
francese французький/а	noi ми
gentile люб'язний/а	nostro/a наш/а
giovane молодий/а	(l') ora година
grande великий/а	(la) padrona господиня
grazie дякую	Parigi Париж
i signori Petrenko сім'я Петренко	per для, щоб
il означений артикль	Piacere! Мені дуже приємно!
(l') inglese англієць / англійка	(il) polacco поляк
inglese англійський/а	(la) polacca полька
	polacco/a польський

prego прошу	tanto стільки
prenotato/a замовлений/а, заброньований/а	(il) tedesco німець
pronto/a готовий/а	(la) tedesca німка
(il) ragazzo хлопець	tedesco/a німецький/а
Roma Рим	ti chiami тебе звати
(il) russo росіянин	ti faccio vedere я тобі покажу
(la) russa росіянка	tu ти
russo/a російський	tua твоя
Scusa! Перепрошую!	l'ucraino українець
secondo me на мою думку	l'ucraina українка
si dice (dire) кажуть (казати)	ucraino/a український/а
sì так	un (una) неозначений артикль
signore/a синьйор/синьйора, пан/і	un po' трохи
(lo) spagnolo іспанець	Varsavia Варшава
(la) spagnola іспанка	vero/a правдивий/а, справжній/я
spagnolo/a іспанський/а	(il) viaggio подорож
stanco/a втомлений/а	Vieni! (venire) Ходімо! (прихо- дити)
(lo) studente студент	voi ви
studiare вчитися, вивчати	vostro/a ваш/а

ЦІКАВО ЗНАТИ...

Вислів **Buongiorno** (Добрий день) вживається до обіду. Після обіду треба вітатися **Buonasera** (Добрий вечір). Ці вислови використовуються як для привітання, так і для прощання. Винятково при прощанні вживаються такі вислови: **Arrivederci** (До побачення) і **Buonanotte** (На добраніч). В офіційній розмові можна вжити вислів **ArrivederLa** (“До побачення” з пошанною множиною).